

Kodeks ponašanja za poslovne partnere

Svrha i motivacija

U Messeru se trudimo da uvek delujemo sa visokim stepenom integriteta i pouzdanosti u svemu što radimo. Od osnivanja Messera cenimo odgovorno ponašanje prema ljudima i okolini i poštovanje zakona, kao temelje načina na koji obavljamo poslovanje. Stoga očekujemo da i naši poslovni partneri deluju odgovorno i u skladu sa svim primenljivim zakonima.

Kodeks ponašanja za poslovne partnere ("Kodeks") definiše standardizovane smernice koje važe globalno za sve poslovne partnere, zasnovane na deset principa Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija, koji se fokusiraju na međunarodno priznata ljudska prava, radne standarde, zaštitu životne sredine i standarde protiv korupcije.

Primenjujući ove UN principe i zahteve za održivost svesni smo svoje odgovornosti za ekonomske, ekološke i društvene posledice naših postupaka. Istovremeno, očekujemo ovu svest od naših poslovnih partnera, posebno kada su u pitanju zaštita životne sredine, ljudska prava, radni standardi, zdravlje i bezbednost na radu i standardi korporativnog upravljanja.

Messer uzima u obzir faktore održivosti, uključujući ekološke, društvene i upravljačke kriterijume (ESG) pri izboru naših poslovnih partnera. Takođe očekujemo da naši poslovni partneri unaprede svoje performanse u oblasti održivosti tokom cele poslovne saradnje sa Messerom, kako bi podržali Messerove sopstvene ciljeve održivosti.

Sadržaj

1	Opseg i pokrivenost	4
2	Definicije	4
3	Okruženje	5
4	Društvena odgovornost	6
5	Upravljanje	8
6	Organizacija i procesi	10

1 Opseg i pokrivenost

Sledeći zahtevi za održivost odnose se na sve poslovne odnose između Messera i naših poslovnih partnera

Osim toga, naši poslovni partneri moraju preduzeti napore kako bi podstakli usklađenost sa ovim zahtevima, ne samo od strane njihovih sopstvenih poslovnih partnera, već i od drugih u njihovom lancu snabdevanja

2 Definitions

21 Poslovni partneri

Poslovni partneri su ugovorni partneri Messera, kao što su fizička lica, pravna lica i partnerstva sa kojima Messer namerava da zaključi, nastavi ili izmeni ugovor.

22 Messer

Messer se odnosi na Messer SE & Co. KGaA i njegove podružnice.

3

Okruženje

3.1 *Zaštita životne sredine*

Poslovni partneri moraju da se pridržavaju svih primenjivih zakona, propisa i međunarodnih standarda koji se odnose na zaštitu i očuvanje životne sredine.

3.2 *Obaveza za kontinuirano unapređenje zaštite životne sredine*

Svaki poslovni partner mora da izbegava ili minimizuje bilo kakav negativan uticaj na životnu sredinu ili zdravlje zaposlenih u svim svojim aktivnostima tokom celog životnog ciklusa proizvoda i usluga koje pruža. Poslovni partneri moraju da ulažu napore kako bi minimizovali emisije u vazduh koje predstavljaju rizik po životnu sredinu i zdravlje, uključujući emisije gasova staklene bašte i nepropisno odlaganje otpada. Kako bi unapredili ključne pokazatelje zaštite životne sredine za svoje proizvode i usluge, poslovni partneri moraju proaktivno da upravljaju najvažnijim ekološkim indikatorima, uključujući smanjenje potrošnje energije, generisanje otpada i emisije gasova staklene bašte duž celog lanca snabdevanja.

3.3 *Proizvodi i procesi koji štede resurse*

Poslovni partneri treba da uzmu u obzir efikasnu upotrebu energije, vode i sirovina, kao i korišćenje obnovljivih resursa i minimizaciju loših uticaja na životnu sredinu i zdravlje tokom razvoja, ekstrakcije sirovina, proizvodnje, životnog ciklusa proizvoda, faza recikliranja i drugih aktivnosti.

3.4 *Registracija, evaluacija i ograničenje supstanci i materijala*

Poslovni partneri treba da izbegavaju upotrebu supstanci i materijala koji imaju negativne efekte na životnu sredinu ili ljudsko zdravlje. U tu svrhu, poslovni partneri treba da identifikuju alternativna, ekološki prihvatljiva rešenja koja su efikasna na duži rok. Poslovni partneri su obavezni da registruju, prijave i, ukoliko je primenljivo, dobiju odobrenje za supstance u skladu sa zakonskom regulativom na relevantnim tržištima.

3.5 *Prevenција i recikliranje otpada*

Poslovni partneri treba da se fokusiraju na minimalizovanje otpada, ponovnu upotrebu resursa, recikliranje i ekološki prihvatljivo odlaganje preostalog otpada, hemikalija i otpadnih voda, u toku životnog ciklusa proizvoda i recikliranja na kraju životnog ciklusa proizvoda, kao i u drugim aktivnostima.

41 *Zdravlje i bezbednost na radu*

Poslovni partneri moraju da se pridržavaju svih primenjivih zakona i propisa o zdravlju i bezbednosti na radu. Poslovni partneri moraju da implementiraju ili uspostave sistem upravljanja zdravljem i bezbednošću na radu koji je razuman i odgovarajući s obzirom na veličinu poslovanja poslovnih partnera. Oni se obavezuju na kontinuirano unapređenje zdravlja i bezbednosti na radu uključujući uspostavljanje procesa koji omogućava kontinuirano smanjenje rizika po zdravlje koji su vezani za rad i unapređenje zdravlja i bezbednosti na radu. Sve mere zdravlja i bezbednosti na radu treba da budu besplatne za zaposlene.

42 *Ljudska prava*

Messer se pridržava međunarodno priznatih ljudskih prava i opštih etičkih principa protiv dečijeg rada i prinudnog zapošljavanja. U Messeru, poštovanje međunarodno priznatih ljudskih prava čini osnovu svih naših poslovnih odnosa. Očekujemo da naši poslovni partneri poštuju osnovna ljudska prava u svojim operacijama. Naši poslovni partneri moraju preuzeti obavezu da poštuju prava zaposlenih i drugih zainteresovanih strana i da postupaju prema pravilima međunarodne zajednice.

43 *Zabrana prisilnog rada*

Poslovni partneri ne smeju da tolerišu nijedan oblik prisilnog rada, uključujući prisilan rad u zatvoru, ropstvo ili bilo koji oblik trgovine ljudima. Zapošljavanje je dobrovoljno i može se prekinuti prema odluci zaposlenog uz razumnu najavu u skladu sa primenjivim zakonom i, ako je primenjivo, zakonski važećim ugovorom o radu zaposlenog.

44 *Zabrana dečijeg rada*

Poslovni partneri moraju da se pridržavaju minimalnih zahteva za radni uzrast koje propisuju nacionalni zakoni i međunarodni sporazumi. Dečiji rad je zabranjen. Mora da se poštuje minimalni uzrast za prijem na rad, kako je definisano od strane vladinih propisa. U slučaju nedostatka takvih vladinih propisa, primenjuje se Konvencija C138 Međunarodne organizacije rada (ILO). Prema odredbama ove Konvencije, nijedno dete mlađe od 15 godina ne sme biti zaposleno ili raditi direktno ili

ili indirektno, osim ako nije oslobođeno prema Konvenciji. Poslovni partneri moraju da se pobrinu da zaposleni mlađi od 18 godina ne rade prekovremeno ili noćne smene i da su zaštićeni od uslova rada koji štete njihovom zdravlju, bezbednosti, moralu ili razvoju.

45 *Diskriminacija i Pravičnost*

Poslovni partneri ne smeju da odobravaju ni jedan oblik diskriminacije ili zlostavljanja. Poslovni partneri ne smeju da diskriminišu zaposlene na osnovu, na primer, etničkog porekla, boje kože, pola, veroispovesti, seksualne orijentacije, društvenog statusa, godina, fizičkog ili mentalnog invaliditeta, bračnog statusa, trudnoće, članstva u sindikatu ili političke pripadnosti. Uopšteno, zaposleni treba da budu izabrani, zapošljeni i podržani na osnovu njihovih kvalifikacija i sposobnosti. Poslovni partneri treba da obezbede radno okruženje bez zlostavljanja, treba da promovišu društveno okruženje koje podstiče poštovanje pojedinca. Poslovni partneri moraju da osiguraju da zaposleni nisu izloženi fizičkom ili psihičkom neljudskom postupanju, telesnom kažnjavanju ili pretnjama.

46 *Plate i Beneficije*

Poslovni partneri treba da obezbede plate i beneficije u skladu sa primenjivim nacionalnim zakonima, uključujući zakon o minimalnoj zaradi i u skladu sa praksom industrije i lokalnog tržišta rada. U odsustvu zakonskih odredbi ili kolektivnih ugovora, plate i beneficije treba da se oslanjaju na industrijski specifične, lokalne običajne plate i beneficije koje osiguravaju odgovarajući standard života za zaposlene i njihove porodice.

47 *Radno vreme*

Poslovni partneri treba da se pridržavaju primenjivih zakona i industrijskih propisa o radnom vremenu, uključujući zakone o prekovremenom radu. U odsustvu zakonskih reglativa ili minimalnih standarda, primenjuju se ILO međunarodni standardi za maksimalno radno vreme i broj radnih dana.

48 Sloboda udruživanja i kolektivno pregovaranje

Poslovni partneri treba da priznaju pravo zaposlenih na slobodu udruživanja i kolektivno pregovaranje, koliko je to dozvoljeno zakonom. U zemljama gde je ovo pravo ograničeno lokalnim zakonom, treba podržavati alternativne legitimne načine učešća zaposlenih.

49 Provera usaglašenosti u vezi sa materijalima (supstancama) u sukobima

Poslovni partneri treba konstantno da nastoje da unaprede transparentnost duž kompletnog lanca snabdevanja.

Sirovine

Dobavljači su u obavezi da sprovedu odgovarajuću proveru usaglašenosti u vezi sa relevantnim sirovinama. To uključuje sprovođenje odgovarajućih mera za identifikaciju, sprečavanje i ublažavanje rizika, uključujući one koji se odnose na direktno ili indirektno finansiranje oružanih sukoba i kršenja ljudskih prava, kao što su dečiji rad, prisilan rad i ropstvo.

Dobavljači su dužni da Messeru dostave sve informacije o topionicama ili rafinerijama koje koriste, kao i njihovim poddoblavljačima na zahtev. Očekujemo da dobavljači izbegavaju korišćenje sirovina iz topionica ili rafinerija koje ne ispunjavaju zahteve smernica OECD za odgovorni lanac snabdevanja mineralima iz područja pogođenih konfliktima i visokorizičnih područja.

Zahtevi za proveru usaglašenosti navedeni u ovom odeljku su dodatni u odnosu na sve druge zahteve navedene u ovom Kodeksu, uključujući zaštitu životne sredine, ljudska prava, prava zaposlenih, zdravlje i bezbednost, pravnu usaglašenost i integritet, koji su svi neophodni delovi procesa provere usaglašenosti.

5

Upravljanje

5.1 *Zakon o konkurenciji i antimonopolskoj regulativi*

Poslovni partneri moraju da posluju u skladu sa svim primenjivim zakonima i propisima o konkurenciji i antimonopolskoj regulativi. Posebno, ne smeju da sklapaju nikakve antikokurentske dogovore ili sporazume sa bilo kojim konkurentom, dobavljačem, kupcem ili drugim trećim stranama i ne smeju da zloupotrebljavaju stvarni ili potencijalni dominantni položaj na tržištu. Poslovni partneri moraju da obezbede da ne dolazi do razmene konkurentske osetljivosti ili bilo kog drugog ponašanja koje nepravilno ograničava ili može da ograniči konkurenciju.

5.2 *Poverljivost*

Poslovni partneri ne smeju da zloupotrebljavaju opipljivu ili intelektualnu svojinu kompanije Messer. Poslovni partneri moraju, kako tokom trajanja, tako i nakon isteka bilo kog sporazuma sa Messerom, da zadrže, čuvaju u tajnosti i štite svaku poverljivu informaciju ili podatke koji su poverljivi ili tajni, a koji su saopšteni našem poslovnom partneru ili stečeni od strane našeg poslovnog partnera. Takođe, podaci moraju da budu upravljani u skladu sa njihovom klasifikacijom. Poslovni partneri takođe moraju da obezbede da se osetljivi podaci, posebno lični podaci, pravilno prikupljaju, obrađuju, čuvaju i brišu.

COMPLIANCE

GUIDELINES

PRACTISES

RULES

STANDARDS

REGULATIONS

POLICY

Poverljive informacije ne smeju da budu objavljene, otkrivene trećoj strani ili na bilo koji drugi način dostupne bez prethodne odgovarajuće autorizacije. Poslovni partneri moraju da obrađuju sve lične podatke koji se odnose na zaposlene, kupce i druge pojedince u skladu sa primenjivim zakonom o zaštiti podataka. Poslovni partneri mogu da otkriju poverljive informacije samo onim zaposlenima, agentima i konsultantima koji za jedini navedeni cilj zahtevaju takvo otkrivanje i koji su zakonski obavezni da održe takve Poverljive informacije u tajnosti.

53 *Angažovanje poslovnih partnera*

Poslovni partneri i kompanija Messer će snositi odgovornost za svoje postupke i izbor svojih poslovnih partnera. Stoga, mi u kompaniji Messer sprovodimo proaktivnu analizu rizika usmerenu na integritet kada je reč o našim poslovnim partnerima. Poslovni partneri moraju da postupaju s integritetom i da štite ugled kompanije Messer. Moraju da održavaju poslovne odnose samo sa proverenim poslovnim partnerima koji se pridržavaju pravila i propisa. Takođe, moraju da preduzmu odgovarajuće korake radi ispravljanja identifikovanih prekršaja i sprečavanja istih u budućnosti.

54 *Zabrana korupcije*

Poslovni partneri neće tolerisati koruptivne prakse i odbacivaće i sprečavati sve oblike korupcije. Poslovni partneri moraju da obezbede da njihovi zaposleni, podizvođači i agenti ne nude, ne daju ili ne prihvataju mito, povlastice, plaćanja za ubrzanje postupka, neregularne donacije ili druge neregularne uplate ili pogodnosti od ili ka kupcima, državnim službenicima ili drugim trećim stranama.

55 *Izbegavanje sukoba interesa*

Poslovni partneri treba da izbegavaju bilo kakav sukob interesa ili situaciju koja stvara privid potencijalnog sukoba interesa u njihovim odnosima sa kompanijom Messer ili trećim stranama. Odluke treba donositi isključivo na osnovu objektivnih kriterijuma i ne smeju biti uticane finansijskim ili ličnim interesima ili odnosima.

56 *Zabrana pranja novca i finansiranja terorizma*

Poslovni partneri moraju da obezbede usklađenost sa važećim zakonima protiv pranja novca. Poslovni partneri ne smeju da posluju s bilo kojom osobom za koju se zna da je bila uključena u terorističke aktivnosti ili koja pripada ili je povezana s terorističkim grupama ili organizacijama.

57 *Poštovanje sankcija i embarga*

Poslovni partneri moraju strogo da poštuju sve primenljive nacionalne, multinacionalne i nadnacionalne regulative i zakone u vezi sa spoljnom trgovinom za uvoz i izvoz robe, usluga i informacija, uključujući primenljive liste sankcija. Poslovni partneri ne smeju da obavljaju poslove u zemljama pod embargom niti s osobama ili organizacijama pod embargom, osim ako takva aktivnost nije odobrena od strane odgovarajućih vlasti.

6

Organizacija i procesi

Očekuje se da poslovni partneri integrišu vrednosti sadržane u ovom Kodeksu u svoje svakodnevno poslovanje kroz odgovarajuće organizacije i procese. Rukovodstvo poslovnih partnera mora da identifikuje i procenjuje zakonske i druge zahteve, te da obučava zaposlene kako bi se osigurala usklađenost s tim zahtevima.

6.1 Izjava politike

Mi u kompaniji Messer preporučujemo našim poslovnim partnerima da kreiraju internu izjavu politike (npr. kodeks ponašanja) koja definiše njihove obaveze prema socijalnim, etičkim i ekološkim standardima. Ova izjava treba da bude napisana na jezicima koje razumeju njihovi zaposleni.

6.2 Dokumentacija

Poslovni partneri treba da čuvaju evidenciju relevantnih dokumenata kako bi dokazali usklađenost s odredbama ovog Kodeksa u roku od najmanje pet godina ili duže ako to zahteva važeći zakon. To uključuje čuvanje evidencije potrebnih dozvola i licenci.

6.3 Trening

Poslovni partneri treba da organizuju programe obuke radi poboljšanja razumevanja smernica, implementacije procesa i komunikacije očekivanja u vezi sa ovim Kodeksom. Poslovni partneri treba da kontinuirano kvalifikuju svoje zaposlene i podstiču ih da postupaju prema pravilima i propisima.

6.4 Odgovornost

Mi u kompaniji Messer preporučujemo svakom poslovnom partneru da imenuje službenika za održivost ili sličnog službenika koji izveštava menadžmentu. Ovaj službenik treba da razvija i sprovodi ciljeve održivosti i mere unutar kompanije, kao i da obezbeđuje usklađenost s kodeksom ponašanja.

6.5 Pravo Messera da proveri usklađenost

Messer zadržava pravo da proveri usklađenost s ovim zahtevima koristeći odgovarajuće metode. Ova provera može da se sprovodi putem upitnika ili da uključi angažovanje stručnjaka na licu mesta.

Audit na licu mesta će se sprovesti samo nakon prethodne obaveštenosti i u prisustvu predstavnika poslovnog partnera tokom redovnih radnih sati i u skladu s važećim zakonima, posebno u vezi sa zaštitom podataka.

Verifikacija/angažovanje stručnjaka na licu mesta koje je opisano gore takođe može biti sprovedeno pre puštanja u rad poslovnog partnera i tada je neophodno sačiniti Ugovor. Sva utvrđena nepoštovanja održivih zahteva u lancu snabdevanja poslovnog partnera će biti rešavana od strane poslovnog partnera u razumnom roku; naš poslovni partner je odgovoran za ispravljanje takvih nepoštovanja bez dodatnih troškova za Messer.

6.6 Izveštavanje i postupanje s nepravilnostima

Mi u kompaniji Messer očekujemo od naših poslovnih partnera da omoguće svojim zaposlenima, kao i relevantnim zainteresovanim stranama, da se izjasne u slučaju nepoštovanja zahteva navedenih u ovom dokumentu.

Poslovni partneri moraju odmah da identifikuju, reaguju i isprave svaki prestup. To zahteva volju da se ukazuje na moguće ozbiljne povrede regulativa na osnovu dokaza. Naravno, takođe cenimo informacije ovog tipa i od drugih poslovnih partnera, kupaca i drugih trećih strana.

Kritičnim pitanjima, zabrinutostima i ozbiljnim kršenjima zakona u Messeru se uvek pažljivo pristupa, posebno kada takva kršenja mogu značajno da naštetite reputaciji ili finansijskim interesima Messera. Messer se brine da se sva prijavljena pitanja istraže i reše. U tu svrhu, svi poslovni partneri imaju različite opcije za prijavljivanje, na primer: putem elektronske pošte, telefona, pisma ili onlajn platforme.

Za više informacija, molim vas da posetite:

<https://corporate.messergroup.com/web/guest/compliance-management-system> ili veb-sajtove podružnica kompanije Messer.

Naš poslovni partner treba da obezbedi da osobe koje izveštavaju same odluče da li žele da otkriju svoje ime ili žele da ostanu anonimne prilikom prijavljivanja. Messer neće tolerisati i strogo zabranjuje odmazdu protiv bilo koga ko prijavljuje pitanja ili zabrinutosti u dobroj nameri.

6.7 Unapređenja i posledice kršenja

Mi u kompaniji Messer očekujemo od naših poslovnih partnera da postepeno unapređuju svoje ESG performanse tokom celokupnog poslovnog odnosa s Messerom, podržavajući tako Messerove ciljeve održivosti. U tu svrhu, ulazimo u dijalog sa našim poslovnim partnerima težeći unapređenju ne samo po pitanju cene i kvaliteta, već i faktora održivosti.

Messer zadržava pravo da preduzme razumne i adekvatne korake ukoliko poslovni partneri ozbiljno prekrše zahteve ovog Kodeksa. Posebno, Messer ima pravo da odmah i bez ikakve odgovornosti prema takvom prekidu ugovora raskine svaki ugovor sa poslovnim partnerom koji krši odredbe ovog Kodeksa. Konačna odluka je na nama u Messeru da li smo spremni da odustanemo od takvih posledica i umesto toga da preduzmemo alternativne mere ako naš poslovni partner može

da verodostojno obezbedi i dokaže Messeru da je sproveo odmah preduzete protivmere kako bi sprečio slična kršenja u budućnosti.

6.8 Ugovorne obaveze

U slučajevima gde su dogovorene obaveze s poslovnim partnerom u okviru pojedinačnih ugovora koje se razlikuju od principa ovog dokumenta, takve obaveze imaju prdnost.

